

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การมอบอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ในการพิจารณาอนุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔

กระทรวงยุติธรรมได้มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๔๐๖/๐๑๐๒ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้บัญญัติเรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาไว้ในมาตรา ๘ ซึ่งตามวรรคสองบัญญัติว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาเป็นผู้ปฏิบัติแทนได้ นอกจากนี้ มาตรา ๑๔ บัญญัติว่า คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และเนื่องจากการยื่นคำขอรับค่าตอบแทน ค่าทดแทนหรือค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ที่ผ่านมา ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๕ ถึงปีงบประมาณ ๒๕๕๓ มีผู้เสียหายหรือทายาทของผู้เสียหายมายื่นคำขอรับค่าตอบแทนตามพระราชบัญญัตินี้ จำนวน ๓๔,๒๑๗ ราย ซึ่งหากคำนวณจากสถิติคดีอาญาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เป็นผู้เสียหายตามกฎหมายท้ายพระราชบัญญัติ เช่น คดีที่เกิดในปี ๒๕๕๒ ถือว่ามีผู้เสียหายหรือทายาทมายื่นคำขอเพียงประมาณ ๑๖.๒๔ เปอร์เซนต์ ส่วนกรณีจำเลยที่มายื่นคำขอรับค่าทดแทนหรือค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้มีจำนวน ๕,๑๘๓ ราย ซึ่งหากคำนวณจากคดีที่ศาลมีคำพิพากษายกฟ้องถือว่าจำเลยมายื่นคำขอเพียงประมาณ ๑๑.๔๕ เปอร์เซนต์ จากข้อมูลดังกล่าวเห็นได้ว่า จำนวนของผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาที่มาใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ยังมีจำนวนไม่ถึงครึ่งหนึ่งของคดีที่เกิดขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับสิทธิของผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาที่จะมายื่นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งคาดว่าจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาในฐานะฝ่ายเลขานุการ จึงได้เสนอให้คณะกรรมการพิจารณามอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามมาตรา ๘ (๑) เรื่องการพิจารณาอนุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กับสำนักงานฯ เป็นผู้พิจารณาอนุมัติเบื้องต้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ วรรคสอง พร้อมทั้งเสนอให้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นในต่างจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๖๙๖ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา จึงมีประเด็นข้อกฎหมายตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๔ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความบทบัญญัติของกฎหมาย ดังนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามมาตรา ๘ (๑) เรื่องการพิจารณาอนุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการสามารถจะใช้บทบัญญัติตามมาตรา ๘ วรรคสอง มอบอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๘ (๑) ให้สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนได้หรือไม่ ตัวอย่างเช่น กรณีทายาทของผู้เสียหายในคดีอาญาที่ถึงแก่ความตายมายื่นคำขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหาย เมื่อสำนักงานฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้เสียหาย ซึ่งเข้าหลักเกณฑ์ที่จะได้รับความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้สำนักงานฯ พิจารณาอนุมัติจ่ายค่าจัดการศพ ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราในการจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ทายาทผู้ได้รับความเสียหายก่อนได้หรือไม่ แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

(๒) เมื่อคณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๔ คณะกรรมการจะสามารถมอบอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๘ และโดยเฉพาะตามมาตรา ๘ (๑) เรื่องการพิจารณาอนุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะอนุกรรมการเป็นผู้พิจารณาหรือปฏิบัติการแทนได้หรือไม่ ตัวอย่างเช่น กระทรวงยุติธรรมโดยคณะกรรมการพิจารณาให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการในระดับภูมิภาคขึ้นตามพระราชบัญญัติ เมื่อคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ยื่นคำขอเป็นผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญา ซึ่งเข้าหลักเกณฑ์ที่จะได้รับความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัตินี้ คณะอนุกรรมการจะพิจารณาอนุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่าย ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราในการจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้แก่ผู้ยื่นคำขอเพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วในการให้ความช่วยเหลือได้หรือไม่ แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงยุติธรรม โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ) แล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ตราขึ้นเพื่อรับรองสิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐^๑ โดยมาตรา ๗^๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดให้มี

^๑ หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๒๔๕ และมาตรา ๒๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติรับรองสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐของบุคคล ซึ่งได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำความผิดอาญาของผู้อื่นโดยตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น และไม่มีโอกาสได้รับการบรรเทาความเสียหายโดยทางอื่น รวมทั้งการรับรองสิทธิในการได้รับค่าทดแทนในกรณีของบุคคลซึ่งตกเป็นจำเลยในคดีอาญาและถูกคุมขังระหว่างการพิจารณาคดี หากปรากฏตามคำพิพากษานั้นถึงที่สุดแล้วคดีนั้นว่าข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด ดังนั้น เพื่อให้การรับรองสิทธิดังกล่าวเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ซึ่งประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามที่กฎหมายกำหนด แสดงให้เห็นว่ากฎหมายได้กำหนดองค์ประกอบและที่มาของคณะกรรมการซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะที่เหมาะสมเพื่อใช้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนด และได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการไว้ในมาตรา ๘^๓ โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๘ (๑) พิจารณานุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัติฯ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่หลักที่สำคัญในการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่เป็นผู้เสียหายหรือจำเลยตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยในการใช้อำนาจพิจารณานุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายดังกล่าว นอกจากคณะกรรมการจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราในการจ่ายค่าตอบแทน ผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้ว คณะกรรมการยังมีอำนาจกำหนดให้ผู้เสียหายหรือจำเลยได้รับค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายเพียงใดหรือไม่ก็ได้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิดและสภาพความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ วรรคสาม^๔ รวมทั้งพฤติการณ์แห่งคดีและความเดือดร้อนที่จำเลย

^๓ มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมคุมประพฤติ ผู้แทนกรมพระธรรมนูญ ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ผู้แทนสภาพนาถายความ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของรัฐมนตรีอีกห้าคน เป็นกรรมการ ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแพทย์ ด้านสังคมสงเคราะห์ และด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรมเป็นเลขานุการและอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกินสองคนก็ได้

^๔ มาตรา ๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณานุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการในการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ตลอดจนการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศต่าง ๆ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาให้อัยคำ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องหรือข้อมูลหรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาเพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อบรรลุดุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานเป็นผู้ปฏิบัติแทนได้

^๕ มาตรา ๑๘ ค่าตอบแทนตามมาตรา ๑๗ ได้แก่

- (๑) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล รวมทั้งค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ
- (๒) ค่าตอบแทนในกรณีผู้เสียหายถึงแก่ความตาย จำนวนไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๓) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างที่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ
- (๔) ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้เสียหายได้รับค่าตอบแทนเพียงใดหรือไม่ก็ได้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิด และสภาพความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ รวมทั้งโอกาสที่ผู้เสียหายจะได้รับการบรรเทาความเสียหายโดยทางอื่นด้วย

ได้รับตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ วรรคสี่^๕ ด้วย ซึ่งเป็นเรื่องดุลพินิจที่กฎหมายประสงค์จะให้ คณะกรรมการเป็นผู้ใช้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ว่าด้วยการยื่นคำขอ และวิธีพิจารณาคำขอ ค่าตอบแทน ค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณากลับกรองการจ่ายค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่าย นั้น ยังได้กำหนดให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่เพียงการพิจารณากลับกรองคำขอ ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่าย เสนอต่อคณะกรรมการเท่านั้น ส่วนอำนาจในการอนุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่าย ยังเป็นอำนาจของคณะกรรมการโดยเฉพาะ ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงเห็นว่า อำนาจในการพิจารณาอนุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติฯ เป็นเรื่องสำคัญและเป็นอำนาจโดยเฉพาะของคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

สำหรับการที่มาตรา ๘ วรรคสอง^๖ กำหนดให้คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาเป็นผู้ปฏิบัติแทนได้นั้น เห็นว่า สำนักงานดังกล่าวเป็นส่วนราชการในกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ (๖)^๗ ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ.

^๕ มาตรา ๒๑ การกำหนดค่าทดแทนและค่าเสียหายตามมาตรา ๒๐ ให้กำหนดตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ค่าทดแทนการถูกคุมขัง ให้คำนวณจากจำนวนวันที่ถูกคุมขังในอัตราที่กำหนดไว้สำหรับการกักขังแทนค่าปรับตามประมวลกฎหมายอาญา

(๒) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล รวมทั้งค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ หากความเจ็บป่วยของจำเลยเป็นผลโดยตรงจากการถูกดำเนินคดี

(๓) ค่าทดแทนในกรณีที่จำเลยถึงแก่ความตาย และความตายนั้นเป็นผลโดยตรงจากการถูกดำเนินคดี จำนวนไม่เกินที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(๔) ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ในระหว่างถูกดำเนินคดี

(๕) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินคดี

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่ที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว

ในกรณีที่มิได้คำขอให้ได้รับสิทธิที่เสียไปอันเป็นผลโดยตรงจากคำพิพากษานั้นคืน การสั่งให้ได้รับสิทธิคืนตามคำขอดังกล่าว ถ้าไม่สามารถคืนสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดเช่นนั้นได้ ให้คณะกรรมการกำหนดค่าทดแทนเพื่อสิทธินั้นให้ตามที่เห็นสมควร

คณะกรรมการอาจกำหนดให้จำเลยได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายเพียงใดหรือไม่ก็ได้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งคดี ความเดือดร้อนที่จำเลยได้รับ และโอกาสที่จำเลยจะได้รับการชดเชยความเสียหายจากทางอื่นด้วย

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๗ ข้อ ๓ ส่วนราชการกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๖) สำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) ดำเนินการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

(ข) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาตามที่กฎหมายกำหนด

๒๕๔๕ และมาตรา ๑๕^๙ แห่งพระราชบัญญัติฯ ในลักษณะของการเป็นหน่วยงานทางธุรการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในการรับคำขอ ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ รวบรวมข้อมูล และกระทำการตามที่ได้รับมอบหมาย มิได้มีอำนาจที่จะทำการแทนหรือใช้อำนาจที่เป็นอำนาจโดยเฉพาะของคณะกรรมการได้ การมอบหมายให้สำนักงานฯ ปฏิบัติแทนตามมาตรา ๘ วรยศสอง จึงเป็นเพียงการมอบหมายให้ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในกิจการอื่น ๆ อันมิใช่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามมาตรา ๘ (๑) เท่านั้น ทำนองเดียวกับการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๔^๙ ก็เป็นเพียงการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการมีหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ เช่น การเสนอความเห็นในเรื่องที่คณะกรรมการจะต้องพิจารณา หรือพิจารณาข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดในปัญหาใดปัญหาหนึ่งก่อนนำเสนอคณะกรรมการเท่านั้น คณะกรรมการไม่สามารถมอบหมายให้คณะอนุกรรมการกระทำการแทนในเรื่องที่เป็นอำนาจโดยเฉพาะของคณะกรรมการได้ ดังจะเห็นได้จากการที่คณะกรรมการได้กำหนดให้คณะอนุกรรมการพิจารณากลับกรองการจ่ายค่าตอบแทน ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายตามระเบียบคณะกรรมการฯ ว่าด้วยการยื่นคำขอ และวิธีพิจารณาคำขอค่าตอบแทน ค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๔๕ มีอำนาจหน้าที่เพียงการเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทน ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายเท่านั้น โดยคณะกรรมการจะพิจารณาเพื่อมีคำวินิจฉัยต่อไป นอกจากนี้ หากพิจารณาต่อไปในบทบัญญัติมาตรา ๒๕^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติฯ จะเห็นได้ว่า ได้กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอมีสหสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการต่อ

(ค) เสนอแนะ ปรับปรุง และแก้ไขกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ ในการช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

(ง) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

(จ) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

^๙ มาตรา ๑๕ ให้จัดตั้งสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาขึ้นในกระทรวงยุติธรรม และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) รับคำขอรับค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่าย พร้อมทั้งทำความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานราชการอื่นหรือบุคคลใด ๆ เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงหรือความเห็นเกี่ยวกับการขอรับค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่าย

(๔) เก็บ รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่าย

(๕) กระทำการตามที่รัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย

^๙ มาตรา ๑๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ในการประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^{๑๐} มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

การยื่นอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ผู้อุทธรณ์จะยื่นต่อสำนักงานหรือศาลจังหวัดที่ผู้ยื่นมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเพื่อส่งให้แก่ศาลอุทธรณ์ก็ได้ และให้ถือว่าเป็นการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งแล้ว

ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ศาลอุทธรณ์มีอำนาจไต่สวนหลักฐานเพิ่มเติมโดยสืบพยานเองหรืออาจแต่งตั้งให้ศาลชั้นต้นตามที่เห็นสมควรทำแทนก็ได้

ศาลอุทธรณ์ได้ ดังนั้น หากคณะกรรมการสามารถมอบหมายให้คณะอนุกรรมการใช้อำนาจวินิจฉัยแทนได้ กรณีย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิในการอุทธรณ์ของผู้ยื่นคำขอที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยดังกล่าว เพราะกฎหมายกำหนดให้ผู้ยื่นคำขอมีสติอุทธรณ์เฉพาะคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเท่านั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) จึงเห็นว่า คณะกรรมการไม่อาจมอบหมายให้สำนักงานฯ หรือคณะอนุกรรมการใช้อำนาจตามมาตรา ๘ (๑) ซึ่งเป็นอำนาจโดยเฉพาะของคณะกรรมการได้ เทียบเคียงคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ในเรื่องเสร็จที่ ๔๘/๒๕๒๗^{๑๑}

(ลงชื่อ) อัคร จารุจินดา

(นายอัคร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๔

^{๑๑} บันทึก เรื่อง หรือข้อกฎหมาย (การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคุ้มครองการทำงานตามมาตรา ๗๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๑/๒๐๐ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๒๗